

Okruhy na štátnu rigoróznú skúšku

1. Edukačná funkcia médií. Prístupy pedagogickej teórie, teórie masmediálnej komunikácie, mediálnej praxe.
2. **Médiá ako predmety a prostriedky učenia (sa). Médiá ako špeciálny učebný obsah. Médiá ako zdroje (nosiče) vzdelávacieho obsahu. Učenie (sa) z médií. Učenie (sa) o médiách. Mediálna didaktika. Mediálna výchova. Mediálna pedagogika. Cieľové kategórie mediálnej výchovy – mediálna gramotnosť, mediálne kompetencie. Terminologické vymedzenia základných pojmov podľa prístupu odborníkov (Buckingham, Potter, Baacke, Schorb).**
3. Vplyvy médií na základnú povahu učenia (sa) (priebeh, štruktúra, kontext). Charakteristika printových, auditívnych, audiovizuálnych a „nových médií“ ako edukačných objektov a prostriedkov.
4. **Druhy učenia (sa) o médiách a z médií. Náhodné a zámerné učenie (sa) o médiách a z médií.**
5. Ciele, úlohy a význam učenia (sa) o médiách (mediálnej výchovy). Teoretické koncepcie ponímania mediálnej výchovy: protekcionistický, kritický, činnostný prístup. Kvalitatívno-hodnotiaci spôsob definovania cieľov mediálnej výchovy. Rozvoj mediálnych kompetencií ako spôsobilosti jednotlivca rozumne t. j. kriticky-hodnotiace, hodnotovo selektívne a zodpovedne recipovať a využívať médiá.
6. **Systémy učenia (sa) o médiách ako špeciálne edukačné systémy a subsystemy – inštitucionálna a neinštitucionálna úroveň. Mediálna výchova ako súčasť národných vzdelávacích systémov. Východiská – európska legislatíva a usmernenia medzinárodných inštitúcií: UNESCO, Rady Európy, Rady Európskej únie a ďalších.**
7. Učenie (sa) o médiách (mediálna výchova) v systéme inštitucionálneho (formálneho a neformálneho) vzdelávania vo vybraných krajinách. Koncepcie začleňovania mediálnej výchovy do obsahu formálneho vzdelávania v anglosaských, škandinávskych a ďalších európskych krajinách: Nemecko, Rakúsko, Česko, Poľsko, Maďarsko. Inštitucionálna základňa.
8. **Učenie (sa) o médiách (mediálna výchova) v systéme inštitucionálneho (formálneho a neformálneho) vzdelávania na Slovensku. História a súčasný stav. Teoretické koncepcie ponímania mediálnej výchovy na Slovensku. Koncepcia rozvoja systému mediálnej výchovy v rámci systému celoživotného vzdelávania v podmienkach SR. Inštitucionálna základňa, základné dokumenty.**
9. Mediálna výchova v systéme školského vzdelávania na Slovensku. Mediálna výchova v štátnych a školských vzdelávacích programoch pre primárny a sekundárny stupeň vzdelávania. Zásady a princípy začlenenia mediálnej výchovy do školského vzdelávacieho programu. Obsah, ciele, metódy, formy, materiálno-didaktické prostriedky výučby mediálnej výchovy na základných a stredných školách. Mediálna výchova ako súčasť terciárneho vysokoškolského stupňa vzdelávania na Slovensku. Inštitucionálna základňa. Aktuálne problémy výučby mediálnej výchovy na slovenských školách.
10. **Špecifická metodika učenia a učenia (sa) o médiách. Učenie (sa) o médiách ako receptívne a participatívne učenie (sa). Slovné, názorne demonštračné metódy, praktické metódy v rámci učenia (sa) o médiách. Aktivizujúce metódy v rámci učenia (sa) o médiách.**
11. Masmédiá ako súčasť systému mediálnej výchovy v kontexte celoživotného vzdelávania – význam, úlohy. Príklady programov mediálnej výchovy v masmédiách na Slovensku a v zahraničí.

12. Ciele a úlohy mediálnej výchovy v rámci rodinnej výchovy. Stratégie rozvoja mediálnych kompetencií detí a mládeže v rodinnom prostredí. Systém mediálneho vzdelávania rodičov. Projekty „mediálnej alfabizácie“ rodičov v zahraničí i na Slovensku.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

BUCKINGHAM, D. *Media education : literacy, learning and contemporary culture*. Cambridge : Polity Press ; Malden : Polity Press, 2003.

HÜTHER, J. – SCHORB, B. (Hrsg). *Grundbegriffe der Medienpädagogik*. München : KoPäd Verl., 2005.

KAČINOVÁ, Viera. *Mediálna výchova ako súčasť všeobecného školského vzdelávania*. Dizertačná práca. Bratislava : FF UK, 2010.

PETRANOVÁ, D. – VRABEC, N. *Mediálna výchova pre učiteľov stredných škôl*. Trnava: Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave. 2011

MEZULÁNÍK, R.: *Mediální pedagogika*. Brno : LOGOSFÉRA, 2009.

ZASEPA, T. - OLEKŠÁK, P.: *Mediálna výchova*. - Ružomberok : Katolícka univerzita, 2008.

Koncepcia mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania, schválená uznesením vlády SR č. 923 zo 16. decembra 2009. In *Učiteľské noviny*, roč. LVIII, 25.1.2010, s. 25-32.

Mediální pedagogika v teorii a praxi. Sborník příspěvků z mezinárodní konference

o mediální výchově a pedagogice v Plzni 17. – 18. 6, 2009. Plzeň : Fakulta pedagogická ZČU, 2010.